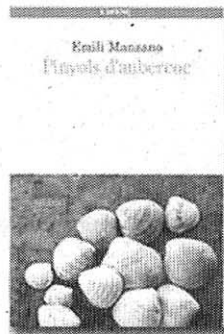

Crítica ►

Els que ja no hi són

Lírics i fascinants, **els textos d'Emili Manzano configuren un dels llibres més prometedors** de l'última collita literària

LXAVIER CORTADELLAS
a llengua dels que ja no hi són té una relació particular amb el món, a més d'un lèxic i d'uns sistemes fonològic, morfològic i semàntic propis. És amb aquesta llengua, ultralocal i hereva de *La minyonia d'un infant orat* de Llorenç Riber, que Emili Manzano s'obstina a reviscolar i a preservar de l'oblit els mites dels seus primers anys i el pòsit que li han llegat els seus morts. El seu món és mallorquí, familiar, rural, s'emparenta amb *Pinya de rosa* de Joaquim Ruyra i *Verd paradís* del llenguadocià Max Roqueta. Jo diria que molts dels personatges de Ruyra o de Roqueta porten un ganivet a la butxaca com el duia també el padrí del narrador de Manzano. Al final, abans d'anar-se'n, el narrador l'enterra en el que era l'hort. «Me conhortaré amb la idea que les coses d'aquí també pensen en mi.» Però potser Manzano no ha llegit Roqueta perquè, tal com escriu que li passa amb un seu oncle avi, tot sovint dels llibres que ens podrien ser més familiars ens n'arriben poques notícies. Torno al llibre de Riber. Damià Pons indica en el pròleg que Janer Manila va encertar-la quan va escriure que l'hem de llegir com «el relat del viatge a través del qual l'infant orat—o sigui, no domesticat—va de la naturalesa a la cultura». Però el narrador no és orat. Riber, com Manzano, ens escriu un cop té coll avall la petja de la cultura. «*La minyonia...* ofereix una visió quasi absolutament idealitzada de la realitat: la infància és el paradís i el món natural, un espectacle grandios i permanent de bellesa, llibertat i felicitat», escriu Pons. És el mateix que ens van oferir Ruyra i Roqueta. El mateix que ofereix ara Manzano. I aquesta visió només és possible quan n'ets fora i quan ja saps que ets d'una altra

«PINYOLS D'AUBERCOC»

Autor: EMILI MANZANO
Editorial: L'AVENÇ
Pàgines: 128 / Preu: 17 €

L'educació sentimental d'un jove de ciutat en un entorn geogràficament proper, però encara arrelat a la terra i a la seva llengua, és el fil conductor d'una sèrie de proses que constitueixen el debut literari de Manzano, finalista al premi Salambó.

manera. A *Pinyols...*, els orats són la padrina, el padrí, el conco Macià i aquells avantpassats de qui aquests li parlen. Com a *La minyonia...*, Manzano intercala les seves històries i les seves llegendes amb escenes de la seva vida: de la infantesa a *Guaret*, de l'adolescència a *Binat*, de la joventut a París a *Terçat*. Però si a *La minyonia...* el trànsit de la naturalesa a la cultura fa el tomb amb l'entrada a l'escolania de la Mare de Déu de Lluc, a *Pinyols...* el fa amb l'anada a Barcelona i a París. «Visc en tres llengües però moriré en dialecte», escriu. Català, castellà i francès. I és en francès que Emma Bovary pensa malhumorada que el seu marit és com els camperols, quan descobreix que porta un ganivet a la butxaca. Riber, Roqueta o Ruyra es van quedar a mig camí de Flaubert. És prou sabut. Manzano té molt camí per córrer. *Pinyols d'aubercoc* és un bon primer pas cap a una literatura de primer ordre.